

GLAS SVOBODE.

Slovenci-bratje združimo se! V slogi je moč!

Stev. 33.

Chicago, Ill. 11 septembra 1903

Leto II

Socializem -- osrečevalec kmetijskega stanu.

"Slovensko ljudstvo je ljudstvo poljedelcev in med temi se socializem ne bo nikdar razširil." To oporekanje se sliši večkrat, ako je govorjenje o socializmu in oziraje se na slovensko ljudstvo.

Poglejmo, če je ta izrek utemeljen.

V Združenih državah, osobito na zapadu se je začel socializem zadnje leta čudovito razširati. Populisti, kateri so pred petimi, šestimi leti ustanovili stranko, katere bi naj bila neodvisna od starih dveh poglavitnih strank (republikanske in demokratske) in katere bi naj branila kmetovalca na zapadu proti kapitalizmu, kateri se v obeh starih strankah enako šopiri in spodje da sigurne obstane kmetič -- so začeli uvidevati, da je edino le socialistična stranka ona, ki zamore jamčiti malemu kmetijstvu stanovitne obstane in za delo ono plačilo, katero pripada vsakemu človeku že po naravnih človeških pravicah.

V svojih načelih se je v nekaterih točkah približevala populistična stranka socializmu. Pa kmalu so nekateri izmed njih sprevideli, da bi bila pomoč le začasna, ter, da bi se v nekoliko letih povrnile zopet sedaj vladajoče razmere med kmetovalci na zapadu. Mali kmetovalci so bili vsi prodani na milost in nemilost kapitalizmu. Večinoma so bili ti dolgovni še v času storjenj, ko so pridobili kmetovalci zemljišča od vlade. Da so zamogli to zemljišče obdelovati, trebalo je poljedelskega orodja, treba je bilo živine, predvsem pa poslopj. Da so zamogli novozačetniki vse to preskrbeti, treba je bilo najeti denarja in tega dolga se je zamoglo dosedaj le malo farmerjev otrestiti. Vsak človek pa tudi ve, da se nahaja v življenju vsacega farmerja dosti slučajev, v katerih je primoran si izposoditi denar, bodisi v kateri drugi namen.

Ti dolgovni, kateri so požrli vsako leto visoke obresti, so težko tlačili kmetovalce na zapadu in jih deloma tlačijo še sedaj.

Če se je kmetič pritožil, da so mu cene prenižale, tedaj je potegnil kapitalist ali njegov agent iz žepa častnik, ter mu je črno na belem pokazal, da so postavili te cene milijonarij -- kateri pšenice od rži ali celo koruze ne zamorejo ločiti -- na Wall Street-u ali na borzi v New Yorku.

Kaj je preostalo farmerju družega, kakor oddati svoje pridelke pod ravno listini pogoji, kakor oddaja delavec moč svojega telesa, namreč: tri pušclne pšenice po tre nedelavni kapitalist, en pušclj pa ostane kmetovalcu, kateri je obdelaval zemljo, gnojil, oral, sejal, piel, žel, mlatil, ter imel med tem razne stroške v govtovem denarju. Tako so šli trije voli ali konji v žep kapitalista, en sam rep pa je ostal farmerju.

Kmet je moral na vsak način prodati kapitalistu. Da bi postavil sam pridelke na trg, na to se misliti ni smel. Kapitalistični veletržec je imel pri železnih tako nizko prevožno ceno izpogojeno, da ni bilo mogoče kmetu že v tem oziru tekmovali.

Otrestiti se kapitalističnega jarma, je bil prvi namen populistične stranke. Kakor prej rečeno, pa je kmalu mnogo pristašev te stranke sprevidelo, da jim tudi potem ne bo pomagano, ako se prevrat ne izvrši docela.

Farmer na zapadu so v primeru s kranjskimi, jako velike. 160 akrov merijoča farma, to je mala. Kdor ima na Kragjskem 20 akrov, je že dober kmet. Na zapadu so kmalu uvideli tudi, da farma, merijoča sto, dvesto in tudi tristo akrov ne zamorejo tekmovali z onimi, katere

obsegajo na tisoče akrov. Na zapadu je dosti farmerjev, kateri imajo po 100 akrov zemljišča in kateri dajo polovico pridelkov onim, kateri jim hočejo pomagati obdelovati zemljo. Pri tem, seveda, bi imela oha le skromen zaslužek, ako bi izvanredno dobre razmere ne vladale.

To kaže, kako je na zapadu drago plačano poljsko delo -- se ve drago plačano le iz stališča malega posestnika. Razmere te pa se obrnejo vse drugače pri onemu kmetovalcu, kateri posedaja na tisoče akrov zemlje, ker ima raznovrstne stroje in drugo pripravo na razpolaganje za obdelovanje zemlje, za kosnjo itd.

Vsak more uvideti takoj, da more podležti mali farmer pod takimi razmerami.

V istini, osoda malega farmerja, in to je kmet z enim do 500 akrov, nikakor ni zavisti vredna. Mi imamo tukaj v mislih veliki zapad, kateri je po tisoč in dve tisoč milj oddaljen od velikih svetovnih trgov in na katerem živi na milijone farmerjev.

Nasproti tem kmetovalcem, ki služijo v potu svojega obraza svoj vsakdanji kruh, pa niso samo oni "gentlemen farmers", kateri posedujejo več tisoč akrov zemlje (navadno bolje, kakor prvi) in katerim se vsipajo pridelki v obilnejšem številu v njihove šrambe, marveč moramo jemati v poštev še one velike kmetijske družbe, (tudi angleške), katere brojiro svoja posestva kar na stotisoče, da, milijone akrov zemlje.

Vse to more zadušiti male farmerje in ni čuda, da so začutili že v grlu crljanje vode. Sprevideli so, da jih zamore rešiti gotove pogube le socializem. Prav nič ni čudno, da se je socialistični list "Appeal to Reason", kateri izhaja v Girard, Kansas in kateremu je cena 25 centov na leto (je tednik) razširil v dveh letih tako, da šteje danes na stotisoče naročnikov in to večinoma med farmerji.

Zdaj pa se ozrimo na naše slovenske kmetovalce. Proti tem je zapadni farmer v Ameriki še vedno, rekel bi: zelena veja. Ta vendarle še dosti človeško živi v primeri s slovenskim farmerjem. Mese ima dosti vsak dan, tudi pogache mu ne manjka in za žejo pije, če drugega ne, cajder (mošt) ali pa sladko mleko. H kruhu si privoščijo surovo maslo. Če to vse uživa, tedaj moramo misliti, da to njegovo telo tudi potrebuje pri težkem delu. Se ve, ameriški kmet ni tako kratke pameti, da bi mislil, da je greh jesti vsak dan meso, četudi bi ga v petek ne pokusil.

Beračija na Kranjskem je prešla tako globoko v meso ljudstva, da ti stega v istini vest peče, ki si je na kak delaven dan privoščil kaj boljšega. Življenje, kakoršnega živi kranjski kmet leto in dan, ni vredno človeških bitij! Povej mi pošteno, rojak, ali bi zamogel ti obstati pri taki jedi v Ameriki, in pri tem delu? V Avstriji sta vlada in duhovščina že stoletja delala na to, da spravi ljudstvo naj najnižjo stopinjo človeškega obstanka. Vlada si je mislila: lačne ali izstradane ljudi je lažje vladati, kot site. Farji so pa pridigovali, da bo le revnih na umu nebeško kraljestvo, pa še to le takrat, ako bodo sami uživali sok, gjing (farjem) pa prepuščali piščeta.

Torej, če že ameriški farmerji začenjajo smatrati izveličanje svojega stanu v socializmu, toliko bolj je potrebno, da se i slovenski kmetovalci začenjajo navzemati tega duha.

No, čitalec, ti si kmetovalec v stari domovini in imaš tam svoje posestvo. Rekel hodeš: Jaz imam hišo in "gruntec" -- to je moje in potem, ko bi, oziroma bo socializem upeljan, ne bo več moje.

Poglejmo, kako je s tem! Ali je res hiša tvoja, tvoje zemljišče? Ali ne plačaš ti veliko najemščino vlad? Gotovo imaš tudi dolg na svojem (?) posestvu -- ta te tišči k tlom in grenke ure mora preživeti, če ti pride vernik ali upnik v hišo in si brez cvenka. Gospoda posvetna, gospoda duhovna -- vsi, vsi hočejo živeti od tebe in še kako! Ti večkrat nezabljene žgance, oni pa dan na dan pečenko, dobro polito z vi-

nom. "Od kod to pride? Iz tvojih rok! dragi!"

Na Kranjskem je pa še slabše, ko v Ameriki, v tem oziru. Ako štiri piške ali kokoši prirediš, go spoda vse štiri, z jajci vred, pogoltne -- ti pa se nadalje pridno sok in žgance sekaš, da zadobiš tako moč pridobiti gospodi še več tehni grizljajev, še več kapljic dobrega vina.

Ko bodeš ti, prijatelj, obdeloval zemljo pod socialistično-zadružnim odnosačem, potem bodeš užival ves sad svojega dela sam. Nihče te ne bo podil raz tvoje grude, če bodeš spolnoval dolžnost proti svojim sodrugom. Ta dolžnost pa bo: mirno delo v svrhu, da zamore uživati vsak zemljan v družbi svojih sodrugov vse dobrote, telesne in duševne, katere bi zamogle služiti v vedno večjo srečo in vedno višjo izobrazbo vesoljnega človeštva.

Ako ima torej katero ljudstvo res tehtne vzroke, ukleniti se socializmu z vsemi silami, je to gotovo slovensko ljudstvo, ker ono, živeče v najslabših kmetovalskih odnosačih, ima v sedanjih razmerah najslabše plačo za svoje trdo delo.

Ta plača pa je: tanka nit, katere mu veže dušo na telo.

Slovenski kmetovalec! Voli torej med to tanko nitjo ali pa zdravim, srečnim življenjem, v katerem bo delo slad, ne pa neznosno trpljenje in kjer bo tvoj duh okuševal vzviševalna čutja, katere so lastna danes le onim, kateri so stopili na višjo stopinjo omike in olike.

Agrarčan.

Poper za blaznega Maslarja.

Klevelandski žegnani lopov častikraje in dr., nas imenuje v 81. št. papirnate surovine zopet enkrat propalice. Bože mili, kje pod solncem je najti večjo propalico, kakor je surov, hudoben far, ki grize svoje bližnje, ("Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe", je rekel Kristus!) kakor stekel pes. Slepar resnice naj bode prepričan, da ne pride s takimi načeli več naprej. Tudi Kranjecem se svita; malo časa še in zadnji bodo spoznali farsko lopovstvo. Deloma se vprašujejo že danes, je li učil Krist tako hudobno sovražstvo kakor ga goji sodrga krog klevelandke "švindlarije" do nas. Daljši dokazov ni treba!

Ako bi bili razni maziljeni švindlerji res Kristovi namestniki, skusili bi ovreči naše trditve, dokazati namo zmoto in podvrgli bi se jim mi brezpogojno, a dokler bodo podučevali ljudstvo s sovražstvom, gdenjem in obrekovanjem svojega bližnjega, rekli bomo, da so namestniki hudobnega duha, ne pa Krista.

Nesramni lopov se predrzne pisati, da je kriv propada Mira -- socialistični ropar. Bgome, oropan je pač zadnji. Za Mir pa, kolikor nam je znano, se je založilo pred nekaj meseci \$1000, kar bi moglo zadostovati za vsak slučaj, ako bi stal list res na trdni podlagi glede predplačnikov. Pravi vzrok propada Mira je torej to, da se je narod zavedel in list opustil. To vse!

Blazni maslar straši kaj rad s svojim švindelnom, toda prokleto se bo še opekel žegnani lažimoster in profesor umažanega obrekovanja. Za danes pristavimo leše, da bi dobili v roparstvu, brez znatne konkurence, prvo premijo farji sami. Ali mar ni to predrzen rop, ako se zapeljuje uboge slovenske delavce na izdavek zadnjih centov, kakor se je godilo to za časa proslulega farskega roparja Jerama, kateri uživa sedaj delavcem ukradene tisočake. (menda \$48.000) baje neke v stari Meksiki. Bežite no, vi uzorlumpi ali uzorkatoličani, z vašega stališča to vse eno je! -- Krže pač ni vreden, da bi mu pošten človek pljunil v zobe. Na "pranger" z njegovo papirnato švindlarijo!

Pozor čikaški sodrugit!

Klub slov. socialistov v Chicagi ima svojo prihodnjo sejo v nedeljo dne 13. t. m. ob 2. uri popoldne v dvorani sodruga Phil. Basta 535 Blue Island Ave. Sodrugit, pridite zanesljivo vsi, na dnevnem redu važna vprašanja. -- Rojaki, stopajte v klub.

Frank Stonik, tajnik

Obrambna sredstva proti klerikalizmu.

(Dalje.)

Tretji veliki inkvizitor Ximenes, ki si je sicer pridobil nekaj zaslug za Špansko, je dal kakih 3000 oseb sežgati.

Četrti veliki inkvizitor je bil Hadrian. Ta je dal sežgati 1620 oseb. Prenehaj se s tem "blagoslovljenim" delom, ko je bil izvoljen papežem.

Ko se je začelo luteranstvo, je mnogo ljudi na Španskem simpatiziralo s tem gibanjem. Počenanje duhovščine, zlasti inkvizicije, je bilo tako, da se temu ni čuditi. To je dalo nov povod groznim preganjanjem. Kdor je bil na sumu, da veruje kakor uče luterani, je zapadel inkviziciji. Kardinal Ferdinand Valdes je izposloval, da je papež leta 1559. izdal breve, ki določa, da je vsakega Luterana živega sežgati.

In zdaj so požigali ljudi kar se je dalo. V Valladolidu so 21. maja 1559. hkrati sežgali 14 oseb, ki so bile na sumu kot luteranci. Med sežiganimi je bilo pet katoliških duhovnikov. Isti dan je bila muna Mercia de Figueroa obsojena na žazidanje, ker je v družbi tovaršice rekla, "da se je luteranstvo ne zli napačno!"

Istotam se je vršilo 8. oktobra 1559 drugo slovesno sežiganje luteranov. Sežgali so 13 oseb, med temi pet katoliških nun in tri katoliške duhovnike. Storili niso drugega, kakor da so dali izraza svojim simpatijam za protestantske nauke. Slovesnega sežiganja se je udeležil kralj Filip II. z vsem svojim dvorjanstvom. Ko so plameni ugasnili, je imel škof Cuenca pridigo, potem pa je kralj prisegel, da bo inkvizicijo pospeševal, neusmiljeno preganjal vsako "krivoverstvo" in vsak slučaj, ki ga izve, ovadi inkvizitorju.

Takih "slovesnih sežiganj" je bilo v nesrečni Španiji še sto in sto. Inkvizitorji so vlekli najboljše, najumnejše, najpoštenejše ljudi na grnado. Sežgali so cvet španskega naroda. Posebno so seveda prežali na premožne ljudi, ker so vsakemu obsojencu pobrali vse premoženje do zadnjega vinarja.

Ta lakomnost je tudi vzrok, da je inkvizicija, kadar že koga na noben način ni mogla obsoditi, nalagala velike denarne kazni. Iz aktov inkvizicije v Toledu se je izkazalo, da je samo ta inkvizicijska sodnja v 141 slučajih naložila globe 2.586.625 maravedijev. Neki Nemec je moral plačati globe 3000 cekinov, ker se je bavil z alhimijo!

Med žrtvami inkvizicije je bilo tudi na tisoče takih, ki so bili obdolženi čarovernstva. Zlasti mnogo je bilo med temi žensk. Skoro vse so bile žive sežgane. Toda o tem bomo še pozneje govorili.

Inkvizicija je na Španskem divjala do leta 1802. Sto let je tega, kar je inkvizicija v Saragossi obsodila župnika v Esku na smrt na grnadi, a veliki inkvizitor don Ramon de Arce se ni upal to obsodbo potrditi. Bržčas se je bal revolucije.

Več kakor štiristo let je inkvizicija divjala na Španskem. Koliko je ljudi pomorila, koliko jih je trpinčila, koliko je uničila človeške sreče, koliko je pograbilja imetja, koliko je provzročila bede, žalosti in najstrašnejšega obupanja, to se ne da popisati.

Jezus Kristus je rekel: Na njihovih sodovih jih bodejte spoznali. Sadovi inkvizicije so znani -- a človek bi skoraj obupal, ko vidi, da boleštni kliči grozovito trpinčenih, zadnji zdihi umorjenih, obupne tožbe vdov in sirot še do danes niso dobili zadoščenja. A Bog je pravičen in Bog plačuje vsako soboto, in zato nas navdaja trdno zaupanje, da pride ura, ko bo Bog v svoji jezi strašno maščeval grozovite krivice, ki jih je storila inkvizicija.

Strašne žrtve je zahtevala inkvizicija. Pomorila je na tisoče ljudi, deloma iz lakomnosti, deloma so imeli teoretične nazore, ki jih cerkev ni priznala, deloma, ker se niso molče uklanjali duhovniškemu tiranstvu.

Ameriške vesti.

Sneg v Coloradi.

Colorado Springs, Colo., 9. sept. V hribih med Colorado Springs in Cripple Creek om je pretečeno noč močno snežilo. Sneg je zapadel več čevljev visoko. Tudi v Leadvillu so se že seznanili s snegom. Snežilo je neprenehoma dve uri.

Pobegnili s poslom.

Bristol, Tenn., 9. sept. -- Miss Cloyetta Brownlow, hčerka poslanca mesta Jonesboro je pobegnila z enim svojih poslov, imenom Pritchett. Zala Cloyetta je še nedavno igrala veliko ulogo v takozvanih "boljših krogih" prestolice Washingtona.

Varstvo za izkoriščevalce.

Cripple Creek, Colo., 9. sept. -- Okolica mesta kar mgoli vojakov, mesto samo je popolnoma zasedeno od njih. Vse jame so zastražene od vojaške sile. Napetost je še vedno velika in bati se je novega izbruha.

Tako postopajo lopovski izkoriščevalci z delavci, ni čudo torej, da prodira socializem že v najnižja bitja človeške družbe. Imamo pa tu tudi jasen dokaz, zakaj se pravzaprav vzdržuje vojaštvo, zakaj izprejšajo razni tirani, ki nam hočejo biti vladarji, za isto milijone in milijone iz revnega ljudstva. Kdaj se je še uporabila vojaška sila v prid delavske mase? Nikdar še ne, pač pa se nestrastno proti nji v varstvo in obrambo kapitalizma. Kdor ima vsaj trholico zdravih možganov, bo vedel kaj je njegova dolžnost napraviti sebi in izsesavanemu ljudstvu vohče. Le socializem nas zamore rešiti današnjega gorja.

Zopet zavraten napadovalec.

Syracuse, N. Y., 9. sept. -- Vsed težke obdolžitve neke stare ženske imenom Smith je bil včeraj aretiran neki John Mueller. Baje je grozil, da se bo v prihodnosti izkazoval za nevarnega in izpustil sledeče pomenljive besede:

"Jaz bom skoraj ustrelil Roosevelta, ker sem hudoben človek."

Par dni pozneje, kazaje na prezidentovo sliko, pa zopet: "V pondeljek bom ustrelil Roosevelta. Pondeljek je moj dan."

Mueller pobija te obdolžitve, kot neutemeljene.

"Labor day".

V pondeljek se je praznoval "delavski dan" z velikanskim pompom po vseh mestih Zj. držav. V Chicagi je korakalo po raznih ulicah nad 92.000 uniformiranih unijskih delavcev. Nekatere ulice so bile tako natlačeno polne ljudstva, da je rabil človek eno uro predno se je prerinil z ene strani na drugo stran ceste.

V Siracusu, N. Y., je nastopil v dolgem govoru Roosevelt sam; pobijal je neprenehoma razredni boj in ga proglasal kot nekako prokletstvo sedanjega časa. -- Radi verjamemo, da bi kapitalisti nad vse radi uničili prodirajoči socializem, a še bolj verjetno je, da nihče več ne vstavi delavskega koleša. Za zgubiti itak nimamo nič, pridobiti pa mnogo.

V St. Paulu, Minn., je govoril znani "oberzavijalec resnice" knezoškoof Ireland. Postal je smešen in blazen ob enem, trdi namreč, da je socializem sovražnik delavstva! Ptiček bi seveda rad, da ostanemo mi večni sužnji kapitalizmu in zavrnjenega faršta. Človek, ki se znebi take oslarije je pač zrel za v norišnico.

V Springfieldu, Ill., je govoril "nas" guverner, "veliki" Yates; v New Yorku Sam Parks in v Indianapolis, Ind., podkupljeni Gompers.

Streljali na sprevednika.

V pondeljek ob polnoči so stopili trije zamorci na karo poulične železnice baje z napačnimi vozniimi listki. Sprevednik, spoznavši tike, te kot nepravce, zahteval je od zamorcev celo vožnjo svoto, ker je pa ni dobil, pognal je iste iz kare. Zamorci so res izstopili, a tu so začeli strastno streljati na sprevednika. Med tem so potniki naglo uoskalkali iz kare in jo udrlj za bežečimi zamorci, katere so kmalu ujeli in go-

tovo bi jih kar na mestu linčali, da se niso pravočasno prikazali na licu mesta tudi redarji, kateri so odtegnili ljudstvu zamorce s tem, da so jih odpeljali v zapor.

Razgled po svetu.

IZ BALKANA.

Carigrad, 9. sept. -- Ruska je sprožila misel naj bi se diplomatičnim potom zabranilo Bulgarski občeati z insurgenti. Temu predlogu je pritrdila razven interesirane Avstrije leše Nemčija, vsled česar je predlog propadel.

V političnih krogih se zatrjuje, da se prične vojska med Bulgarijo in Turško še pred koncem tekočega meseca in sicer kakor hitro dospe armada iz Azije v Macedonijo. Turška baje ne bo napovedala formalno vojske, ker je Bulgarija v fevdni odvisnosti od nje.

Bulgari in Makedonci v Carigadu so v vedni smrtni nevarnosti, boje se splošnega klanja. Nedavno je bilo več njih aretiranih in vrženih v ječo, kjer se še danes nahajajo. Poročila o grozodejstvih turških vojakov sicer ne presenečajo tukajšnje evropske kroge več, pač pa je prodrla splošna sodba, da stoji Turčija na robu velike katastrofe.

Iz Saloniki se poroča, da je upor v Monastiru udušen. Bašibozuki so stali na strani turških vojakov ter skrajno nečloveško ravnali z nesrečnimi vstaši. 25 vasij je bilo požganih. 300 žena in otrok je iskalo pri poveljeniku zavetja pred Bašibozuki, a kmalu za tem so padli pomilovanja vredni zopet v roke divjega krdele in bili grozovito mučeni.

V okraju Kastorija stoji pod orožjem 18.000 turških vojakov, kateri očitno požigajo, ropajo in morijo.

Sofija, 9. sept. -- Ministrski svet je sklenil obdržati Bulgarijo še nadalje nevtralnno v macedonskem vprašanju in vse odvrniti, kar bi utegnilo kaliti razmerje med njo in Turško.

Vest, da so skoraj vsa sela v okraju Kastorija uničena se potrjuje. Sela so brojila od 1000 do 3000 prebivalcev in so bila največja v Macedoniji.

Število turških vojakov v Macedoniji je naraslo na 175.000 mož, med temi je vstetih tudi 3700 mož kavalerije in 440 topov.

Macedonski odbor se silno trudi, da bi zapletel tudi Bulgarijo v vojsko proti Turčiji in pričakuje se, da se razširi revolucija še tekoči teden tudi v dolino reke Struma. Na Bulgarskem se nabira denar za vstaše, kateri upajo prej ali slej zmagati.

Zastopniki Britanije, Avstrije, Francije in Rusije so odpotovali v Monastir, da se na licu mesta sami prepričajo o obstoječi stvari.

Zive žrtve.

Fenicijškemu bogu ognja darovali so navadno nedolžne otročice. Kadar je bila njegova velikanska soha živo razbeljena, metali so ubogo deco v njegovo naročje, kjer je v groznih mukah izdihnila svojo nedolžno dušo. Nezapodajno je to za nas, da so zamogli takrat stariši tako delati, akoravno leto za letom vidimo, da tudi dandanes tisoče in tisoče otrok umre vsled nepoznatosti in nemarnosti starišev. Vidimo pa tudi tisoče moških i žensk prezgodaj umreti -- ker niso pazili na svoje zdravje. Najbolje zavaruje si vsakdo svoje življenje ako redno pije Trinerjevo zdravilno grenko vino, ker z njim si zagotovi dolgo in srečno življenje seveda mora pa paziti da dobi zares Trinerja in ne kakšno zmesanico, s katero si celo zdravje pokvari. Pravo Trinerjevo zdravilno grenko vino čisti in tvori kri, oživi živce, ojači mišice in uredi popolnoma redno prebavo. In iz česa je? Iz naravnega vina in zdravilnih korenin in zelišč, brez vsakih skrivnosti. Dobi se v lekarnah, dobrih gostilnah in pri izdelovalcu, Jos. Triner, 799 S. Ashland Ave, Chicago, Ill. Pilsen Station.

Somisljeniki naročujte in priporočujte "GLAS SVOODE"

"Glas Svobode".

Prvi svobodni list za slovenski narod v Ameriki.
Izdajatelj in urednik:
MARTIN V. KONDA
FRANK M. MEDICA

"Glas Svobode" izide vsaki teden
za celoletno --- \$1.50
za pol leta --- 75c
ZA EVROPO:
za celoletno --- kron 10
za pol leta --- kron 5
Posamezni list po 5 centov.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

is the only union labor paper in America; published and Edited every Friday in Slovene language by M. V. KONDA, & F. M. MEDICA.

"Entered July 2, 1903, at Chicago, Ill., as second-class matter, under Act of Congress of March 3, 1879"

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Naslov za dopise in pošiljke je sledeči:

"GLAS SVOBODE"

563 Throop St. Pilsen Sta.
Chicago, Ill.

DOPISI.

Leadville, Colo. septembra.

Poročati imam veselo novico, da smo se začeli delavci tudi tukaj organizirati po unijskih načelih. Naši farski starokopitarji nas sicer zapeljujejo in strašijo, a dobro vemo, kam pes tace moli. Tega moderne suženjstva se moramo prej ali oprostiti, četudi se ustavljajo temu z vsemi štirimi farji in lovovski kapitalisti. Malo časa še in zadonela bo urnobesno delavska bojna pesem, v znamenje zmage — naše! Kdo je kriv, da se morajo mučiti delavci po 12 ur na dan, posebno v Puebli ob St. 50 dnevne plače! Farstvo je krivo vsega, ker ne poduči izrabljene, trpinčnega delavstva o pravem položaju. Pueblski oguljeni Ciril sme biti ponosen na svoje dela!

Delavci vsi narodnosti stopajo v svetovno organizacijo. Čas je torej, da se pridružimo onim tudi Slovenci, saj imamo vsi en cilj pred sabo: pretrgati verige, koje nam silijo kri v obraz ob zavesti, da nas vežejo one na kapitalistične mogotce kot sužnje njihove volje. Čim več nas je, tim prej zavdamo krutežem zadnji udarec in priborimo človeštvu ono nazaj, kar mu je bilo odvzeto, to je — enakopravnost, katero je že sam Kristus učil.

Rojaki, ne poslušajte kapitalistične agente — farje. Pod krinko poštenosti vam zastrupljajo možgane v vašo pogubo in v kapitalistično korist. Farju knof, kapitalistu figo in kmalu bodo nastopili boljši časi. Kdor se ni od zavednih delavcev v uniji — v socialni organizaciji — naj ne odlašaj z vstopom; kolikor prej toliko bolje, kajti volitve se bližajo in ravno pri prihodnjih volitvah hočemo pokazati svetu, da se probujamo.

Pozdrav proletarstvu!
Pooblaščen od odbora unije in zapadne federacije.

Peter Schully.

Pueblo, Colo. septembra.

"Ta prokleti Glas Svobode me bo spravil iz sveta", tako je vskliknil ta mali Janezek, ko je zagledal zadnjo izdajo "Gl. Sv." prilepljeno na vrata njegove prodajalnice. "Ko bi jaz vedel, kdo mi je to napravil, poslal bi ga na sedem let v Canon City (državna jetišnica Colorade) vapo kuhati," tako se je še hudoval v pivnici bratov Cuzak, ko vstopi rojak J. A. Kakor hitro ga ugleda Janezek se takoj zadere nanj; ti, ti si bil, ti si prilepil "Gl. Sv." na vrata moje prodajalnice. Ali, slabo je naletel "mali vitezek"; sicer je J. A. prvotno popolnoma mirno vprašal, kaj hoče "ojcerle" imeti, a ko se je seznanil s situacijo, je zagrmljal na "malega" tako, da je imel ta v hipu polne hlače. Nočni čuvaj, ki se je slučajno mudil le par korakov oddaljen od gostilne, je na vpitje "ojcerla" prihitel gledati kaj se godi, a bilo ni nič posebnega in mir se je hitro napravil. Janezek se je šel preobleči hlače, J. A. pa je nadaljeval svoj govor o "I am Mister John ta in ta", Miru, in Cirilu. Cirilus of Bedakus je oznanil, da

bo tista hiša, pod katere streho bo prihajal Glas Sv., "frdmama" in tega se je J. H. Roje silno boji. On skrbno pazi na to, da bi nihče ne videl "Gl. Sv." v njegovi hiši, kadar pa slutiti, da je sam, tedaj plane po listu, kakor roparska ptica po piščetu. Takovi so vam ti uzorci bogomolci s Cirilom na čelu.

Roje, ali nisi še nedavno vpil: "Jaz sem 'Gl. Sv.' plačal in hočem, da se mi list pošilja," "Gl. Sv." je all right, ali jaz sem primoran trditi ravno nasprotno: "Gl. Sv." je veliko boljši list kot "Mir", primojduš" je boljši, tudi Ciril pravijo tako.

Slepa neumnost, kaj noriš po Bessemerju, da se ti vse smeje. Bodi možak in drži se prave strani ali pa vsaj ne bodi danes to, jutri ono. Grahek je sprevidel sam, da je bolje hoditi z možaki, kakor pa plesati s Cirilom, to je tudi javno priznal. Stori i ti tako, drži se vestno onega, kar je prav, potem ne bodeš več "ta mali", marveč — Mister J. H. Roje, slovenski trgovec na Bessemerju. Johan, pogled kolika čast te še čaka, stegni roko in zgrabi jo, potem bodeš pa v istini — all right.

Naš Cirilek so pa glih taki, o ja ... da radi dnarce pobirajo, o ja ... na Bessemer gor priromajo, da dnarcev kaj nabere, o ja, o ja, o ja, o ja ... Ko domu po cesti jo brišejo, kamni za njimi žvižgajo, o ja, o ja, o ja ... Le beži, le beži Cirilek moj, da te ne zadene kamenček moj, o ja, o ja, o ja ... Zdaj pa trikrat "živel Gl. Sv." — to ti že pueblski Slovenci.

Svobodni korenjak

Rockvalle, Colo. septembra.

Ali je bil že kdaj od tukaj kak dopis v "Gl. Sv." — mislim, da ne! Dela je tukaj baš sedaj jako malo, zaslužek slab, tako, da ne svetujem nikomur semkaj potovati. Opekeli bi se. Kakor skoraj povsod, tako imamo tudi tukaj opraviti mnogo s farsko bando. Ni je plače, katere bi ne lavohal črnosuknjež iz Florencia, Colo. Vsak mesec prikrevlja vsaj dvakrat ali trikrat k nam, takrat se prične pravo beračenje od hiše do hiše — farska bisaga ni pač nikdar polna. Seveda, ima tudi par petolizcev, ki mu kaj pridna delajo tlako in nanašajo skupaj za "bogatega farskega reveža". Kadar se nabe-rejo dovolj evenka ni čudo, da jo potem zavijejo gor k staremu P. na dobro kapljico vinca. Ob taki priložnosti so tudi koketna mamka bolj na "auf" — i, kajpada, take sreče ni vsak dan pod streho. Farja v hiši imine, hm, to niso mačkinne solze. Seveda, pri tem koketiranju se zastopniki uzornega (?) katoličanstva pač ne ozirajo na oskubljenost žrtve, ki nimajo mnogokrat poleg kopice otrok še sami kaj jesti. Proketo tako dušno pastirstvo, ki stremi le za tem, kako bi čim več izžemalo iz ubozelega delavca. — Kodavsanje mamke se navadno glasi: "Nocoj so bli zopet gsput pri nas, oh, kako so to dober in prijazen gsput." Verjetno! Ničvredneži, maziljeni in nemaziljeni se najdejo pod današnjimi razmerami povsod. Čudno je pa vendarle, da so farski zavezniki večinoma in vedno le taki, ki imajo kaj na križu. Saj me razumete vi poštenjaki v vseh ozirih, posebno glede zakonskega stanu! "To vse ljubezen stri", kaj! — Svi-ta se tudi med duševno najmanj razvitimi Slovenci že. Rokvalski rojaki, vid imamo, da gledamo in ušesa, da ališimo, odprite torej eno in drugo. Kdor se s farjem brati, nima kmalu kaj orati!

Veliko uspeha "Gl. Sv." želi
svobodni X. Y.

Pueblo, Colo. septembra.

"Jaz, glih jaz sem spravil Glas Svobode iz Pueble, jaz sem uničil list", je vpil "ojcerle" ob preselitvi lista v Chicago. Vprašam, kdo pa je podkopal tla Miru, da je propadel, mar ne tudi ti Janezek? Zapomni si pregovor, ki pravi: kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pada — in padli ste vi vsi z ameriško žindro in Cirilom na čelu. Mir je zaspal 29. avgusta. Takrat, ko so ti še koštruni nosili denarce skupaj, takrat je hodil tudi Ciril po konci, kakor paša Mustafa, a sedaj se je ljudstvo vsaj deloma izneverilo takim apostelnom. Tudi tukaj je umesten pregovor, ki pravi: kdor se s farjem pajdaši, ima tri križe na rovaši.

Kaj je bilo Miru, da je poginil,

natančno se ne ve. Eni trdijo, da je nameril Glas Svobode iz daljne Chicago nanj "kanon" in ga zadel ravno v srce. Če je to res, tedaj — živel "Gl. Sv.", nameri še svoj top v Cleveland in vstrelj papirnato domovino vsaj v koleno, da bo kruljeva in slednjič daj še jolietškemu Amerikinezarju krepko brcio iz strani in po njem bo.

Se nekaj. Ciril je ubožal. Ni-ma zakaj kupiti si obleke, vsled česar ste se ga usmiliše dve bogaboječi (?) ženi in šle prav po domače "fehtat" denar njemu za novo obleko. Ojčevka je fina ženska za taka podjetja, to timbolj, ker neprestano stega roke kvišku, kadar jo kdo opazuje; kadar pa misli, da ni nobenega tujega človeka blizu, tedaj pa ni več svetnica, marveč pravcata furija. V vseh ozirih jo pa nadkriljuje Kozjanka. Ta sveta (?) žena je pozabila, kaj je obljubila pred altarjem, preden je stopila v sv. zakon. Proti onemu možu, kojemu ima zahvaliti vse, je vložila tožbo na ločitev zakona in to memda samo vsled tega, ker se ji je mož malo postal. In take ženske naj bi bile voditeljice poštene-ga slovenskega ženstva v Puebli! Sramota, da je sploh kaj takega mogoče med nami. Slovenke, ne pustite spridenega sveta pod svoje strehe, ker ena garjeva ovca okuži devetindevedeset zdravih. Čudimo se pa prav nič ne, da so ravno garjeve ovce najbolj pobožne, hinavsko seveda. Ciril pa tudi le take štiti, njemu je pač vseeno. Bog ali hudč samo da je — groh.

Toliko za danes.

Sovražnik hinavstva.

La Salle, Ill. 4. septembra.

Zopet sem prisiljen prijeti za pero in posvetiti malce pozornosti priložkovcu P. P., ki se prav na nečuten način korči v 38. št. "A. Sl."

Sramota za Vas, dragi ribič, štete se za nekakega uzorkatoličana, ki ste pa to menda le po imenu. Skovanje takega dopisa v klerikalni list, Vas razkrinkuje dovolj, kdo ste in kaj ste, sicer pa že Vaš obraz in Vaše obnašanje nista vstvarjena po kopitu, katero naj bi Vam prineslo svetništvo. Treba Vam je drugega nastopa ako hočete biti v istini to, kar niste. Kristus ni učil obrekovanja, laž in sovraštvo proti svojemu bližnjemu.

Dopis v "Gl. N." odobravajo popolnoma tukajšnji Slovenci, ker so prepričani o resnici pisave istega, med tem, ko je Vaš dopis smatran neresničnim, lažnjivim vsaj v nekaterih točkah. Seveda, Vi bi bili radi čisti, ako bi se dala smola odstraniti. Dragi mi brenkar, kadar se udeležite zopet kake cerkvene seje, odprite bolje ušesa in poslušajte pazno, kaj se govori; sicer ni to govorjenje po ribičevsko, a razume-li ga bodete kljub temu vsaj deloma. Vprašam, ali nismo dobili nalogo poslati vabila preškim društvam? Vi trdite v svojem dopisu, da je to laž. Glede povabila poljskih društev je g. župnik Podgoršek omenil, da se bo sām posvetoval z dotično stranko in nam o vspehu poročal, ali mar ni tako? Seveda, ko bi bili stvar premenili med tem časom, ko sem se jaz za trenutek odstranil, bi bilo kaj drugega, a vem, da se to ni zgodilo.

Nadalje me Vaša pravila prav nič ne brigajo — ista so "O. K."! Toda, ako pridem z bitjem skupaj, ki jih ne razume in mi v obraz trdi, da je zajec slon, mu vendar tega ne morem pritrjevati. Seveda, pred ljudmi Vašega kalibra ostanem tedaj obrekovalec in lažnjivec, a ni treba si domišljevati, da je Vaša fantazija pri tem res tako visoka, da bi se mi spozabili in plesali po Vašem sviranju. Vi delate, kar Vam drugi veleajo, Vaš položaj je pač tak. Mi pa bomo delali le, kar bomo spoznali za pravo in kar nam bo sploh mogoče. Našim d... bomo dali le, kar jim gre, kar zahteva dolžnost, a nič več. Vas pa gotovo ne vprašam in ne maram vedeti, koliko vržete za cerkev. Stram me je pač rojaka, ki se sam hvali in postavlja po časopisih, kaj že vse za ene usluge se zbirajo okoli njegove imenitne osebe; sploh tiči v tej prepotentnosti nekaj, kar naj bi dalo misliti, da je cela kolonija nekristjanska. Pometite prvo pred svojim pragom, potem šele pred pragom svojega sosed! Nihče ne more trditi, da je ravno naše društvo zadnje s prispevki. Sicer pa besede "you must pay all we want" mi nikakor ne gredo v glavo.

By no means, see dear friend, you have mentioned about religion, will say that you should take in consideration the action of your brother and sister then you will

soon find out whether you are with your relation. Good catholic or not and whether you are acting by holy inscription.

Best regard to all.

D. B.

Žrtev razmer.

(Zapiski kranjskega kaplana).

X.

Z nekim strahom sem stopil danes pred altar. Spoznal sem, da nisem vreden, opraviti nekrvavo daritev, ko sem včeraj hotel vreči duhovniški plašč od sebe; pobegniti z omoženo žensko ter se v tujini z njo združiti za vedno — vzlic prejetemu mašniškemu posvečenju. A zdelo se mi, da sem bil pripravljen storiti ta korak v dober namen in zato sem pogumno stopil pred altar. Prvič v svojem življenju sem se tolažil v nemoralno tolažbo, da je med mojimi stanovskimi tovariši obilo taci, ki imajo še vse večje in grje grehe na vesti, kakor jaz, da sem se jaz pravzaprav hotel žrtvovati ...

Komaj je odbila določena ura, sem bil že pri gospe Heleni. Še danes, čez leta, me pretrese mraz, kadar se spomnim tega dneva.

Gospa Helena je bila žena, ki je vedno natančno vedela, kaj hoče in znala vedno napeljati razgovor na svoj cilj. In dosegla je z veliko zvičajnostjo, kar je hotela.

Sam ne vem, kako se je zgodilo, da sem se dal premotiti. Gotovo je, da niti prav vedel nisem, kaj je nameravala, da niti spoznal nisem, da je vse, kar govori in počenja, le največja, najrafiniranejša koketnost. Videl sem samo, da je gospa Helena bujna, še vedno lepa žena ... Bil sem omamljen ... v meni je zavrela kri ... pred očmi se mi je bliskalo ... strepetal sem in ... nakrat sem gospo Heleno objel, jo pritisnil k sebi in jo začel strastno, kar divje poljubovati ...

Toda gospa Helena me je pahnila od sebe, vzravala se in kakor užaljena kraljica zaklicala.

— "Česa se drznete, mašnik Gospodov!"

Padel sem pred njo na kolena. Vsi moji dobri sklepi, kar sem jih storil, so se razsuli. Hipoma mi je bilo jasno, da svojih obljub ne držim, da sem podlegel zakonu narave, da me prešinja blazna želja po tej ženski, po njenih poljubih, po njenih objemih.

— "Helena, jaz Vas ljubim", sem dihnil in skoro so mi solze zarosile oko, "Helena, uslišite me".

A zopet je bil njen odgovor:

— "Mašnik Gospodov, česa se drznete!"

Toda mene že ni bilo več mogoče ugnati. Planil sem po konci in jo hotel objeti, a zbežala je hitro v sosedno sobo in vrata za seboj zaklenila.

Odšel sem. V srcu je vrela jeza, v žilah se mi je pretakal ogenj. Niti na trenutek me ni obšlo spoznanje, da je gospa Helena uprizorila komedijo, da je bilo vse preračunljeno in prevdarjeno, da bi me vjela v svoje zanke. Danes vem, da je bila laž, kar mi je pisala, da se je le delala nevedno in nepodučeno, da bi me omamila in užgala v meni strast in poželenje ...

— "O, gospa Helena," sem govoril sam sebi, "tako ne bo končano najino znanje. Zadržaj si ti rekla, da me hočeš in da Ti tega ne ubranita ne škof ne papež, danes pa pravim jaz: Hočem te in moja boš! Spoznala boš, česa je zmogoče nevreden duhovnik, mašnik, ki je zabredel v greh, ki si ga Ti spejala s prave poti."

Spomnil sem se tudi prorokovanja svojega spovednika, starega župnika gospoda Urbana, ki mi je tako prepričevalno napovedal: "Padel si in padel boš zopet!" Govoril je resnico; V tem trenutku sem si bil svest, da mi je sojeno življenje, kakor je žive najslabši mojih stanovskih tovarišev, da bom gazil v blatu in v grehu in da bo vsako moje duhovniško opravilo žaljenje Boga. Ali tedaj nisem več slušal ne glasu vesti, ne glasu razuma, slušal sem samo glas svoje nature, ki sem jo toliko časa zatiral, in dihal sem nekaj prostee, nekam svobodneje. Tako, kakor meni tisti dan, mora biti pri srcu jetniku, kateremu po dolgih letih sšamejo železja in ga izpuste v svobodo.

KDOR želi potovati v staro domovino ali od tam v Ameriko, naj se zaupno obrne na "GLAS SVOBODE" 563 Throop St. Chicago, Ill. Postrežen bo vsak rojak kar najbolje. Glavna zveza z najboljšimi prekomorskimi črtami.

Pozor! Slovenci! Pozor!

Slov. del. pevski zbor "OREL"

prideji v soboto dne 26. septembra 1903. v narodni dvorani g. St. Poporle - a 587 Center Ave. na vogalu 18. ulice VELIKO KONCERTNO VESELICO.

Začetek točno ob 8 uri zvečer.

Zbor bo popeval lepe, mило doneče slovenske pesmi. — Pavaki vodja in učitelj zbora, prof. Karol Coufal. Godbeni vodja, prof. Jos. Kratochvil.

Zraven drugo zabavo, tudi igra na dobitke. Ples. — Ustopnina za gospode 25c. — Dame proste.

Vse šikaste in okoličanske Slovence, vsa slovenska in hrvaška društva vabi na prisostvovanja uljudno

ODBOR.

Eden za vse in vsi za enega!

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odpreti saloon ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše izborni pivo je po evropsko kuhano, tako, da bodete vselej delali dobro kupčijo.

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonirajte nam, na kar bodete dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkih in izvrstno vležano pivo (Lager-Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 ATLAS BREWING CO. 21. & Blue Island Ave.

Wilke

Zanesljivi fotograf

391 - 393 Blue Island Ave. cor 14th St.

20letna skusnja v izdelovanju NAJBOLJŠIH, NAJLEPŠIH, NAJFINEŠIH in NAJMODNEJŠIH Fotografij.

Zenitvanjske slike posebnost.

Nizke cene. Hitra in uljudna postrežba.

Delo jamceno in skrbno izgotovljeno.

Tvrdka ustanovljena 1883. TELEFON ST. 287

Slovenci, zahajajte tje, kjer se Vam v vseh ozirih točno in uljudno postreže.

CHICAGO LIQUOR HOUSE.

Največja zaloga "Kentucky Whisky's", kalifornijskega žganja in vina.

HITMAN LEVIN, F. HEIM BROS. CO.

136 FRONT ST. PUEBLO, COLO.

NOVA TVROTKA PERKO & CO.

Priporoča rojakom razna najboljša vina in importiran "viski". Kegljiaše na razpolago

1214 BOHMAN AVE. PUEBLO.

"DELAVSKI DOM".

PHIL. BAST LASTNIK,

535 Blue Island Ave., CHICAGO, ILL.

Tu najde vsak posameznik postrežbo, kakoršno narekuje bratski socializem. Veliki posebni prostori za skupščine in društva na razpolago.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagu in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfineše pijače — "atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijake smodke na razpolago. Vsakomu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC

617 S. Center Ave. blizo 19. ulice CHICAGO, ILL.

Za Ameriko patentirane Harmonike, izvrstno delo, se dobe same pri Slovencu

John Golob

203 BRIDGE ST. JOLIET, ILL.

McMAHON & COLLIER

pogrebniika.

Dobra in cena postrežba.

COR. D & S. UNION AVE. PUEBLO, COLO.

SLOVENSKO-HRV. GOSTILNA

427 W. 18th St. Chicago, Ill.

Toči se vedno sveže "Schoenhofen" pivo. Biljar in kegljišče na razpolago. V obilen poset se priporoča.

JOHN HRVAT

RAZNO.

Slaba sala.

25. m. m. zvečer je delavec Franc Albrecht, stanujoč v cerkvenih ulicah št. 21 v Ljubljani šel s čolnom na Ljubljani. Ko je priveslal sredi Ljubljane, prevrnil se je navlašč obleden v vodo in plaval po Ljubljani naprej. Ob obeh bregih se je nabralo naenkrat vse polno občinstva. Albrecht se je navlašč potapljaj in delal, kakor bi zdaj in zdaj utonil. Plaval je do šentjakobskega mostu, kjer ga je redar pričal in zapisal. Albrecht je dober plavalec in si je tako šalo z občinstvom, ki je upilo in klicalo na pomoč, večkrat dovolil.

ALI JE PIJ X. PAPEŽ PO VOLJI SV. DUHA?

Katoliška cerkev uči, da sv. Duh obsenči v konklavi zbrane kardinale, da oddajo svoje glasove onemu, katerega je sv. Duh določil papežem. Kakor se pa kaže, je pri zadnji volitvi sv. Duh ali podlegel svetnemu človeškemu vplivu, ali pa je sprva pomotoma večino kardinalov obsenčil, naj glasujejo za Rampollo, dočim je pozneje dirigiral, da so volili Sarta. Od katere strani koli se torej ta stvar razmotriva, nauk o neposrednem vplivanju sv. Duha na kardinale pri papeževi volitvi je omajan do čela. Ali se more sveti Duh motiti? More li biti človeška volja močnejša, nego njegova — božja? To so vprašanja, na katera pač ne bomo dobili odgovora. Da je Bog svoje ljudi baš pri tako važnem dogodku, kakor je papeževa volitev, pustil na cedilu, je zares čudno. Trdna vera v nepobitno nauke katoliške cerkve je močno omajana. To je velik udarec za cerkev, ki se v tem slučaju niti starega izgovora ne more posluževati, da Bog sam ni hotel tako. Saj Bog je hotel Rampollo za papeža, to se je jasno pokazalo, ko je ta dostojanstvenik takoj sprva dobil večino glasov v konklavi zbranih kardinalov. Bog je pač hotel, toda pobožna katoliška Avstrija tega kratkomočno ni hotela in Duhu svetemu ni preostalo drugega, da se je vdal njeni nepremagljivi volji. In patriarh Sarto je bil voljen poglavarjem vesoljnega katoličanstva.

Zanimivo je, kako stališče zavzemajo klerikalni listi nasproti temu fakti. Razumljivo je, da jim je cela zadeva skrajno neljuba in bi jo najraje kratko zamolčali. Ko pa je po dolgem kolebanju avstrijska vlada v svojih listih le priznala, da se je poslužila svoje takozvane veto-pravice in da je ugovarjala proti izvolitvi kardinala Rampolle, so bili klerikalci v hudi zadregi. Da bi odvrgli pozornost od tega slučaja, to je, da bi se verniki ne bavili preveč z dogmatično stranjo te zadeve in ne začeli o njej razmišljati, razmotrivajo sedaj klerikalni listi zgolj vprašanje, da li je bila Avstrija upravičena proti izvolitvi bivšega državnega tajnika ugovarjati, ali ne. Ker pa je baš to pobožna katoliška Avstrija, ta prva hčerka sv. katoliške cerkve, spravila cerkvene kroge v najhujšo zagato in stisko, se avstrijska vlada prav pošteno ošteva in se ji naravnost predbaciva nezmožnost in nesposobnost. Avstrijska vlada naglašuje, da se je veto-pravice poslužila samo radi tega, da bi zasedel Petrov stol miroljuben in spravljiv mož! To se ji je posrečilo, ker je bil voljen papežem Sarto.

Toda, če je Avstrija s svojo zmago v konklavi dosegla to, kar je nameravala, je veliko vprašanje. Res, voljen je Sarto, ki je miroljuben, kakor se zatrjuje, toda njegova volja ni odločilna, tu odločujejo druge sile, proti katerim je celo papež brez moči. Vpliv teh faktorjev se že kaže, zakaj, kakor se zatrjuje, bo državnim tajnikom imenovani znovali kardinal Rampollo. Ako se to obistini, potem bo pač Avstrija imela še priliko premišljevanja, da li je bilo umestno, staviti zapreke sv. Duha.

Aronova palica.

Med svetopisemskimi čudeži, s katerimi je plašil Aron egiptovskega kralja Faraona, je tudi tisti, da je vrgele palico na tla ter je postala kača, potem pa jo zopet pobral kot palico. Ta čudež je že zdavno pojasnjen ter ga kažejo za denar glumači iz Libije. Kača se imenuje Aspis ali Kleopatra. Arabci ji pljujejo v goltanec, jo stisnejo na gotovemu mestu in vrata ter jo vržejo na tla. Kača otrpne liki palica. Oživijo jo zopet s tem, da jo z močjo drgnejo ob repu. Tudi ostali Mojzesovi "čudeži" se dajo naravno razložiti.

Kristusov nagrobni prt v Turinu.

Prepir učenjakov in duhovnikov o pristnosti takozvanega Kristusovega nagrobnega prta v Turinu se bliža koncu. Katoliška cerkev se ni mogla več dalje vstavljati nepobitnim dokazom o nepristnosti te relikvije in se je molče udala. Dokazalo se je, da je ta nagrobni prt nastal šele v prvi polovici 14. stoletja, torej malo časa prej, ko je papež Klement VII. slikarju na tem prtu v posebni buli kot pristno pripoznal. Od tistega časa naprej pa so cerkveni krogovi z svojo energičnostjo povdarjali pristnost te najdragocenejšee relikvije katoliške cerkve in se le sedaj po preteku več nego 500 let so morali malodušno pod pezo znanih dokazov priznati, da so celih 500 let ljudi vodili za nos in jih grdo sleparili. Trdovratni molk sv. kongregacije obredov in relikvij, ki se je še na ukaz Leona XIII. imela baviti s proučevanjem tega kočljivega vprašanja, je značilen in govori cele knjige! Sv. kongregacija molči, ker pristnosti Kristusovega nagrobnega prta v očigled pričujočih protidokazov ne more več braniti, priznati pa tudi neče, da je cerkev s svojimi nezmotljivimi papeži bila 500 let v grdi zmoti in da so ji njeno zmoto morali dokazati — brezverski učenjaki! To mora bole! Upamo, da bode znanost ad oculos dokazala cerkvi marsikatero tako pobožno pomoto!

Prepir radi župnika.

Prebivalci prijaznega trga Tavola na Toskanskem so provzročili pravo ustajo, ker jim je škof vzel njihovega starega župnika Paola Bechija, kateri je bil kot zelo lojalen gospod pri vseh tržnih priljubljen. Novega dušnega pastirja, mladega don Cesarja Carradorija, ki ni na prav dobrem glasu, so s kamenjem zapodili iz trga. Sploh pa so tržani sklenili, da bodo vsi prestopili k protestantizmu, če škof ne odneha.

Kako je prišel škof Summer do svoje žene.

Nedavno un. li angleški škof Summer je bil kot duhovnik-novinec spremljevalec mladega grofa Moutcharles. Mati-grofica je duhovniku dala vsakovrstna navodila na pot, kako mu je z grofici postopati v slučaju bolezni ali drugih neprilik ter mu naročila, naj se v posebno nujnih slučajih obrne naravnost do nje. Nesreča pa je hotela, da se je grofici takoj v Ženovi strastno zahteval v neko preprosto Svicarko. Seveda ne bi bila to prava vrsnica bogatemu plemiču. Duhovnik si je zaman prizadeval, da bi grofica odvrnil. Ni mu preostalo drugega kot poslati kurirja po svet k materi markizi. Ta je malo pomislila, zapisala par besed ter jih zapečatene ravno tako naglo vrnila. Med tem časom je postala situacija že nevarna, grofici ni imel več potrpljenja, zato se je duhovnik oddahnil, ko je dospel odgovor od markize. Hlastno je pismo odprl in čital: "Vzemite jo Vi!" Duhovnik se ni dolgo premišljal in ubogal. Njemu ni bilo žal. Predno je poteklo leto je bil že kanonik in pozneje škof.

Mati županja na letovišče.

Mestece Buk na Poznanjskem ima 4000 prebivalcev. Pred kratkim je lastnik neke privatne šole prošil mestno občino za malo subvencijo. Mestni zbor je prošnjo odklonil, češ, da nima denarja in da mora mestni denar porabljati za važnejše zadeve. Kake zadeve smatrajo mestni očetje za važnejše, se spozna iz tega, da so materi županji dovolili 300 mark podpore, da gre — na letovišče. Ali ne delajo istakotaki naši rojaki — duhoborci! Svoje težko prislužene novce mečejo farjem v bisago, da se vozirajo potem ti na "prepotrebne" počitke v Yellowstone National park.

K 100letnici.

svetovnega mesta Chicago priredi centralni odbor v hotelu Auditorium en sijajni banket za 1000 udeležnikov. Tudi mi se pri tem spominjamo enega lepega spomina. Preteklo je pravkar 13 let, odkar nas je naš rojak J. A. Kolin, iznajditelj "zdravilnega grenkega vina", prvič prepričal o zdravilnosti tega vina. To "zdravilno grenko vino" je bilo že takrat preiskano, patentirano, in po državnem zdravstvenem uradu pripoznano kot eno najboljših zdravil proti žledodni bolezni in pomanjkanju krvi. Varujte se falsifikatov! Kolinovo grenko vino izdeluje edino J. A. Kolin, veletrgovina z vinom 1511—1515 W. 12th St. Chicago, Ill.

Ciganka.

Spisal A. R.

"Trkali so vasovalci na tvoje okno, in dala si jim cvetja, — ali jaz zapušam te vsekdar prazen, — ne krasi mi prsi šopek, katerega je zvezala ljubica. Cvetice govorile bi mi o tvoji ljubezni, — ti cvetica, — toda za druge rasto tvoje rožice."

"Če bi vedela, da ti je toliko mar, cvetja, prazni odhajali bi nočni prosilci, — ali dajala sem njim, da se jih odkrižam, nadležnežev! Ti se mi srdiš, Ivan?" velela je proseč.

Dala mi je roko okolo vratu, in tedaj zagledal sem na zapestju njenem srebrni obroček, katerega mi je par dni poprej Tržčan kazal, hvaleč ga kot umetniško delo — — —

"Kaj imaš tu?" vprašal sem, prijemši jo za roko. Zardela se je in mi jo izmaknila.

"Govoriva kaj drugega", dejala je hlastno, preko mene skozi okno zroč, kljubuj pogledal sem jo, videl njeno rdečico — kri mi je vskipela.

"Ne ljubiš me, Anka. Zakaj si me varala, ogrenila mi mlado življenje? — — — Kdo ti je dal zapestnico?" vprašal sem jo po molku.

"Kaj te to skrbi!" odgovorila je, uprla za hip oči v mé. Oklenivša se me, dušila mi je besedo s poljubom. "Ti se mi srdiš," šepetala je.

Dalje prih.

Našim gg. naročnikom.

Z današnjo izdajo smo ustavili nadaljnjo pošiljanje lista še zadnjim onim, kateri še niso ponovili naročnine ali so dobivali list nekaj časa zastoj. Kadar se nam pošlje zopet predplačnino listu, storili bomo i mi svojo dolžnost.

Somišljeniki, ostanite nam zvesti, naročajte se na list ob pravem času in priporočajte ga svojim znancem.

Upravištvo "Glas Svobode"

Mirko Vadjina

390 W. 18. St. Chicago, Ill., priporoča SLOVENCEM svojo BRIVNICO.

J. Dwyer

670 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL.

priporoča SLOVENCEM svoj "SALOON". Fina vina, smodke in rakije po zmerni ceni. Postrežba točna.

Tako tukajšnjim, kakor tudi skoz ali v Omaha potujočim rojakom priporočam svoj veliki "SALOON". Lepe sobe za prenočišče; postrežba točna in ceni.

Do mene najde vsak lahko sam. S KOLODVORA ŠTIRI "BLOKE" naravnost navzdol IN PRI MENI JE.

Anton Schweiger,

1002 S. 13th St. OMAHA, NE.

Anton Šukle

PUEBLO, COLO 604 S Santa Fe. Priporočam svojo gostilno, kjer točim vedno sveže pivo in žganje. TELEFON 507 Main.

Nazdar rojaki!

Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočam svoj lepo urejeni "SALOON".

Točim vedno sveže pivo in pristne druge pijače. Raznovrstne fine smodke na razpolago.

Potniki dobe pri meni čedna prenočišča in dobre postrežbo.

Za obilen poset se priporoča MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill. Telefon šte. 1721 Morgan.

Rojaki, ne pozabite starega prostora, John Kostička.

"NARODNA DVORANA"

STEFAN POPOVIČ lastnik, 587 CENTRE AVE. CHICAGO, ILL. Izvrstna vina, rakije in smodke Velika dvorana za seje, plesne etc.

Društvene vesti.

Društvo sv. Petra in Pavla Pozivlja vse svoje ude, da se zanesljivo udeležijo zborovanja vsakega 13. v mesecu v dvorani na S. Santa Fe Ave. št. 1207 PUEBLO, COLO.

Na občnem zborovanju bratskega društva "Sokol" v Pueblu, Colo. so bili voljeni v odbor za prihodnje leto sledeči uradniki: Ivan Marinčič, predsednik; John Plut, blagajnik; John Mohar, zastopnik in Pet Culig, tajnik. Določilo se je, da kdor se ne udeleži dveh sej zaporedoma se suspendira iz društva. Bratje, bodite točni in vestni v izvrševanju svojih dolžnosti.

Slovensko podporno bratsko društvo "SOKOL" v Clevelandu, O. ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani", na St. Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdor hoče pristopiti k društvu naj se zgleda pri Jacob Hočvarju St. Clair St. 1593 ali pa pri Louis Recherju St. Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društva!

ODBOR.

Pozor!

Kaj pustiš od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

B. K. SIMONEK

ZOBOZDRAVNIK

544 BLUE ISLAND AVE. CHICAGO, ILL. Tel.: Morgan 433.

ROJAKOM

Potujočim in tukaj bivajočim, priporočam svoj novi, lepo urejeni

"SALOON"

Kjer točim vedno sveže pivo, razna fina vina in likerje. Postrežba točna, samo z unijskimi smotkami. Biljar v hiši. Potniki dobe čedno prenočišče.

Za obilen poset se c. rojakom priporoča

Leonard Puh lastnik

9950 Avenue N S. CHICGO, ILL.

MATIJA ERKLAVEC,

433 W. 17th St. CHICAGO, ILL.

edini slov. krojač v Chicagu. Priporoča rojakom v izdelovanje nove in popravljane stare obleke, katere bo izgledale kakor nova. Vse po zmerno nizkih cenah.

URBAN BRO'S

pogrebniški.

393 W. 18th. St. Chicago, Ill. CENA IN DOBRA POSTREŽBA.

MALI OGLASI IZ CLEVELANDA. O SLOVENCEM ROJAKOM!

Za želje treba pijače. Dobro pijačo — izvrstno vedno sveže pivo, vino in drugo, toči rojakom in drugim bratom Slovanom v svoji gostilni

Louis Recher

1223 St. Clair Str.

Kaj prvi zgornji prijatelj moj da toči dobro sveže pivo in drugo pijačo v svoji gostilni! — tudi jaz enake ne pogrešam v svojem "saloonu".

Jos. Yanehar

151 E. Madison Ave.

Sveže pivo, vino itd. naj točita zg. prij. moja! Ravno tako dobro postrežem tudi jaz v svojem "saloonu", le paidite in prepričajte se.

Jacob Virk

1058 St. Clair Str.

JOS. KRANJC, krojač 1207 St. Clair Str. Cleveland, O. priporoča p. n. občinstvu svojo krojaško obrt. Izdeluje najkvalitetnejše obleke itd.

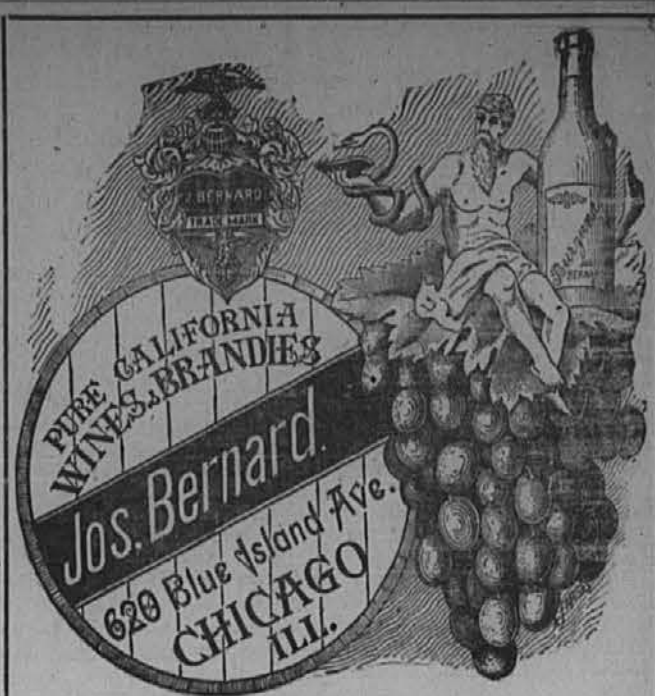
Če hočeš imeti fine slike idi k fotografu LIEBICH-u

80 - 80 Euclid Ave.

Cleveland, O.

Clifton St., Cleveland, O. ne pa v Ljubljani! Pri meni se dobi poštena postrežba pijače in prenočišča.

FR. MAREŠIC,

Slovan naj podpira Slovana!

Velika trgovina likerjev, najboljših kalifornijskih vin, kakor tudi rakije itd. Prodaja na debelo in drobno. Postrežba točna in poštena; cene nizke.

Za obile naročbe se priporoča vsim

JOS. BERNARD,

620 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

Sedaj je najboljši čas za

FOTOGRAFIRANJE.

Izdelujemo slike po najnižjih cenah; s malih slik napravimo velike. Obiskujeta redno

Maly's Studio

570 W. 10th St. CHICAGO, ILLINOIS.

Pozor Slovenci!

Spodaj podpisana naznanjava p. n. občinstvu da sva na 129 S. Genesee St. Waukegan, Ill., odprla veliko novo prodajalnico, preskrbljeno z različno, mnogoštevilno robo. Imava v zalogi raznovrstno moško obleko, klobake, spodnjo obleko, čevlje, rokavice, nogavice, srajce, ovrtnike, zapetnike. "Overalls" in "Jumpers", ter vse vrste obleke, spadajoče v to stroko.

Z VELEŠTOVANJEM KOŠICEK in STEFANIC

129 South Genesee Str. Waukegan, Illinois.

JOHN FERBEZAR

629 S. Santa Fe Ave. PUEBLO.

Priporočam rojakom svojo novo, lepo urejeno gostilno, kjer točim vedno sveže Walterjevo pivo. Izvrstno žganje in fine smodke na razpolago.

SE PRIPOROČAM BRATOM

SLOVENCEM za obilen obisk moje manufakturne trgovine, prej lastnik Dušan Lagjevič. Bodem vedno dobro postregel vsem.

BUDE RADKOVICH,

1247 S. SANTA FE AVE. PUEBLO, Co.

SVOJ K SVOJEMU!

PRODAJA PAROBRODNIH KART IN POŠILJANJE DENARJA V STARO DOMOVINO.

ANTON SCHWEIGER,

568 W. 18th Str., — Chicago, Ill.

Zastopništvo za Jos. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vино Angelika Bitters, Kalifornijsko Vино in Rakijo. Nizke cene; zajemčena, hitra in poštena postrežba.

OBVESTILO!

Podpisani si usojam naznanjati p. n. občinstvu, da sem prevzel "Saloon" rojaka Jak. Martinčiča v Summit, Ill. Moje načelo je in bode vselej sprejemati rojake najuljudnejše, vsled česar n. pam., da se bode tudi meni izkazovala tiista naklonjenost, kakor mojemu predniku. Posetnike prijatelje in c. rojake v obče zagotavljam, da bodo vsak čas postreženi točno z izvrstnimi smotkami, svežo pivo, raznimi likerji. "Portvini", Trinerjevimi vinom itd. Za zabavo novodobno keglišče. Rojaki znanci, prijatelji obiskujte me v prostih urah, vživali bodele vsaj čisti zrak.

Na zdari! o — o FRANK KOENIG, o — o Summit, Ill.

Velika razprodaja obuval.

Vse moje znošalo letno obuvale, obstoječe iz: moških nizkih in visokih čevljev, ženskih nizkih čevljev, "patent leather" čevljev, otroških črnih, rdečih, modrih čevljev, se bo prodajalo ta mesec po jako nizki ceni. Cene sem znižal le, ker rabim prostor za nove jezenske in

zimake čevlje. Lepu novici do novih čevljev, dajte in vprašajte po Oxford \$1.75; za deč. za ženske od 98c. do ki za deklice št. 84 do od \$1.25 do \$1.48. Otveljki št. 2 do 8 po 29

prilika priti z malimi se nudi vsakemu, le primskih "Calf Vici Kid" ke od \$1.25 do \$1.48; \$1.25 in \$1.50; čevlji 2. po 48, 75, 89, 98c. in ročji rudeči in črni čod 98c. — Bodite prepričani, da je to edina prodajalnica, kjer si lahko prihranite lepe novce na obuvale. Vaak dobi krasno darilo, kdor kupi pri meni tekoči mesec.

M. KARA, 760 Halsted Ave. med 19. ulico in 18. Place

DR. G. IVAN POHEK

sedaj nastanjeni zdravnik na: S. W. Cor. 10th & Walnut St. in N. W. Cor. Park & Central St., Kansas City, Mo., bivši predsednik večjega nemškega vseučilišča ter predsednik državnega zdravniškega društva in eden najprijaznejših zdravnikov zaradi svojih sposobnosti se pripirajo slovenskemu občinstvu.

Glasoviti in proslavljeni zdravnik. — Ki se je izučil in prejel diplomu na slovesnih zdravniških vseučiliših v Evropi in v Ameriki z največjo pohvalo, je bil rojen v Samoboru na Hrvaškem; ima 25 letno zdravniško skusnjo. Zdravi najtežje in najopasnije človeške bolezni. Prišel je mlad v to deželo, z željo in bogatim znanjem in skusnjami je postal predsednik dveh največjih medicinskih zavodov in dobil je glas svetovnega zdravnika. Zaradi tega naj se vsakdo ki boleha, obrne na: **DR. G. IVANA POHEKA.**

S trajnim uspehom ozdravi: bolezni na prsih, v grlu, pljučih, glavni in nazalni katar, krvne in kožne bolezni, revmatizem, slabo prebavljenje, bolezni v mehurju, živčne bolezni, kronično anemoglost, tajne bolezni, vsakovrstne rane, izraščanje itd. **Opazka:** ako se je kdo zdravil brez vspeha in videl, da mu nihče več nemore pomagati, naj obišče ali se pismeno v materinem jeziku obrne na svojega rojaka **Dra. IVANA POHEKA.** On je na **STOTINE** in **STOTINE** nevarno bolnih oseb ozdravil, posebno pa mu je ljubo pomagati svojemu rojaku in bratu po rodu in krvi. **Dr. G. Ivan Pohek** se je pokazal izredno nadarjenega pri zdravljenju.

— VSI ONI: —

kateri nemorejo osebno priti k njemu, naj opišejo natančno svojo bolezen, kako je stara bolezen, in on odpošlje takoj zdravilo in navod, kako se ima zdraviti. V slučaju, da vidi, da je bolezen neozdravljiva, on to pove dotični osebi, ker neče da bi trošil svoj krvavo zasluženi denar.

— NASVETE DAJE ZASTONJ. —

Ne pozabite priložiti znamko za 2c. za odgovor. — Vsa pisma naslovite na:

Dr. G. Ivan Pohek,

Post Office Boxes 553 & 563,

Kansas City, Mo. U. S. A.

Hermanek's Headach Wa-

fers (oblati) so najboljši za glavobol, koji prihaja iz žilodilnih bolezni, kakor tudi reumatizma. Ženske ki trpe na mesečnih dotokih, zadobe neprecenljivo olajšavo, če rabijo "Headach Wafers".

NAVODILO: Namočite oblat v mali kupici vode in izpij potem vse skupaj. To smeš ponoviti čez eno uro zopet, če se še prej boljše ga ne počutiš. Dva oblata naenkrat nesmeš nikdar vzeti. Cena 25c po pošti 27 centov.

Edini izdelovalec in prodajalec

Hermanek, lekarnar

585 CENTRE AVE. CHICAGO, ILL.

"GRAD ZAGREB"

je najstarejši hrvatski "SALOON" na zapadni strani mesta Chicago. Postrežba izvrstna; fino pivo, liker, smodke in biljard na razpolago.

ALOIS PAUSE lastnik,

314 W. 18th St. CHICAGO, ILL.

Najsilneje orožje

proti boleznim je edino znanost!

Na kateri način zdravi prof. Collins bolne?

Svet priznava, da je znanost najbolje orožje, s katerim je mogoče bolezni sčladati. Zdravnik, kateri hoče bolnike uspešno zdraviti, mora pred vsem boleznimi dobro poznati. Slabi in neizkušeni zdravniki napravljajo čestokrat pomote, ktere zamorejo postati za bolnike osodepolne. Ako zdravnik boleznimi natančno ne pozna, predpiše bolniku zdravila za kako drugo bolezen, ktera v tem slučaju naravno ne pomagajo, pač pa škodujejo. Ako bi vsi zdravniki takoj spoznali bolezni in vedeli za prava sredstva proti boleznim, potem bi mnogo manj ljudi umrlo.

Prof. Collins.

O prof. Collinsu vam vsakdo pové, da je on najizbornejši in najvestnejši zdravnik v vsej Ameriki, dočim se o drugih ne vé, kedo so oni. Niti eden zdravnik se ne more s tako uspešnim zdravljenjem izkazati, nego baš profesor Collins.

Zdravi vse bolezni.

Prof. Collins pozna takoj po znamenjih vsako bolezen in radi tega zdravi možke, kakor tudi ženske bolezni, bodisi akutne ali pa zastarele kronične. Bolezni na srcu, jetrah, ledvicah, želodcu, pljučih, mehurju, črevah, grlu, nosu, kosteh, živcih, krvi itd. zdravi v najkrajšem času. Z velikim uspehom zdravi **spolske možke in ženske bolezni.** Možkim in ženskam se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolske bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj obrnejo do prof. Collinsa.

Nalezljive bolezni

zdravi profesor Collins posebno uspešno ter v **vsakem slučaju jamči** za hitro in temeljito ozdravljenje.

Izmed tisočerihih dopisov, ktere je dobil prof. Collins od svojih pacientov, priobčimo tukaj le nekatere:

Plymouth, Pa. Bolehal sem dolgo časa na ledodu. Kakor hitro sem kaj pojedel, pojavilo se je v trebuhu velike bolečine in vsaka jed mi je bila zopetna. Povžil sem vse polno priporočenih mi zdravil, ktere mi pa niso pomagale. Radi tega sem tako oslabil, da niti delati nisem mogel. Prof. Collins je pa bil oni zdravnik, kteri me je tekem jednega meseca ozdravil.

Ivan Tavčar.

Boston, N. J. Cenjeni prof. Collins! Vsem rojakom naznanjam, da je prof. Collins najboljši zdravnik, kar sem jih do sedaj imela. Boleha sem bila od 17. novembra 1901 do 30. junija 1902. Srce mi je utripalo in tresla sem se po vsem životu. Ker sem pri zdravnikih razen iskala pomoči, sem še skoraj obupala. Končno sem se obrnila do slavnega prof. Collinsa, kteri me je ozdravil. Zato se vam srčno zahvaljujem gospod prof. Collins. Bog Vas livi na mnogih in blagajeta!

Marija Barna.

Mahanoy City, Pa. Pri Vas sem naročil zdravila, ko sem bil še v Chrysalis Falls, Mich. Sedaj bivam v Mahanoy City. Vaša zdravila so mi izberno pomagala, kajti jaz sem popolnoma ozdravljen, za kar se vam iskreno zahvaljujem. Vi ste pravi dobri otniki siromakov, ker Vi zdraviti jednako revne in bogate. Namen drugih zdravnikov je le, od ljudi dobiti mnogo denarja in jim ne pomagati. Vi ste pa najboljši zdravnik in pravičen človek, radi česar Vas vsakomur toplo priporočam. Priobčite to v listih, da bo vsakdo vedel za Vas.

S spoštovanjem Iv. Repovaj, 606 W. Water St., Mahanoy C., Pa.

Ako nimate dobrega zdravnika, odgovorite na sledeča vprašanja in pošljite prof. Collinsu:

Kašljate?
Bljujete?
Povračate?
Imate polucije?
Boli Vas bok?
Imate drisko?
Teče vam iz ušes?
Imate slab tek?
Peče Vas v grlu?

Imate slabo dihanje?
Se čutite bolni po vsakej jerli?
Ne morete na stran?
Ali Vas čelo boli?
Se vam roke tresajo?
Ali Vas koža srbi?
Ali vam srce močno bije?
Imate beli jezik?
Vas bole kosti?

Ali Vas peče ko puščate vodo?
Ali vam zavija v čevah?
Ali se lahko prestrašite?
Ali se čestokrat prehladite?
Imate nalezljive bolezni?
Čutite mrav v ledjih?
Čutite po telesu vročino?
Čutite na vrh glave bolečine?
Ste slabi kadar vstanete?

Zavod je odprt vsaki dan od 10. ure dop. do 1. ure pop. in od 2. do 5. ure pop. Ob nedeljah pa od 10. ure dop. do 1. ure pop.

Pišite slovensko in naslove napravite tako:

Prof. E. C. Collins,
140 W. 34th St., New York.

ALBERT LURIE CO.
567-569-571, Blue Island Ave.

POHISTVO peči, postelje in podlage raznih vrst. Preproge, obleke in klobuki

razne vrste posod, platna in svile, kramarije in druge izborne robe itd. itd.

Obleke za dečke.

Mi te zamoremo založiti od najnižje do najvišje sobe in obleči od nog do glave. Cene najnižje, kakor nikjer.

Velika izbira modernega blaga za poroke itd. itd.

OPOMBA: Kadar prideš v našo prodajalnico, vprašaj po št. 23

Zlatko Kerhin.

Besede so po ceni.

Ne vprašamo vas, da li vernjete našim besedam; vse kar priporočamo je, da poskusite in sami spoznate, da je

Trinerjevo grenko zdravilno vino

(Triner's American Elixir of Bitter Wine)

čisto nepokvarjeno in velike zdravniške vrednosti, edino gredno zdravilno vino, ki nima nič kemikalij, edino vino kot ga je narava naredila, združeno z suhih zelišč in korenin posebno za to importiranih.

Vino je najbolj zdrava pijača. Zelišča so najboljše zdravniške sestavine.

To vino napravi kri bogato, rdečo in gorko, dopelje popolno čisto do najmanjših delov telesa, jih zalag, redi, dela zdrave, in človek postane močan na telesu in duhu.

Pijte sa Trinerjevo grenko vino in nebojte se potem bolezni ker napravilo vas bo močne, vaše žene in hčere lepe, vaše otroke okrogle in zdrave.

JOSIP TRINER,

799 South Ashland Ave. Pilsen Station CHICAGO, ILL.

Ne dovoli nobenemu businessmanu, da bi ti usililkako nevedno ponarejeno vino; ako ti da kaj drugega kot, izvorno Trinerjevo vino dela to iz dobičkarije ker pri ponarejenim naredi več denarja. Trinerjevo vino mu da malo dobička, a mu naredi dobro prijateljstvo.